

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

DUOMENŲ APSAUGOS DEKLARACIJA – TIMSS 2023 TĖVŲ (GLOBĖJŲ) IR 4 KLASĖS MOKINIO KLAUSIMYNAI

Institucijos, atsakingos už tyrimo TIMSS 2023 Lietuvoje duomenų apsaugą:

Nacionalinė švietimo agentūra (NSA)
K. Kalinausko g. 7,
Vilnius, LT-03107
Tel.: (8 658) 15 516
El. paštas: asta.buineviciute@nsa.smm.lt
Interneto svetainė: www.nsa.smm.lt

International Association for the Evaluation of
Educational Achievement (IEA)
Keizersgracht 311
1016 EE Amsterdamas, Nyderlandai
Tel.: +31 20 625 3625
El. paštas: secretariat@iea.nl

Kas yra TIMSS?

Tarptautinis mokinių matematikos ir gamtos mokslų pasiekimų tyrimas (TIMSS, angl. *Trends in International Mathematics and Science Study*) – tai didelio masto tarptautinis švietimo tyrimas, kuriuo siekiama išsiaiškinti, ką viso pasaulio ketvirtų ir aštuntų klasių mokiniai žino apie matematiką ir gamtos mokslus bei ką geba atlikti. Šį tyrimą organizuoja Tarptautinė švietimo pasiekimų vertinimo asociacija (IEA, angl. *The International Association for the Evaluation of Educational Achievement*).

Kas atsakingas už tyrimo TIMSS vykdymą Lietuvoje?

TIMSS tyrimą Lietuvoje vykdo Nacionalinės švietimo agentūros Stebėsenos ir vertinimo departamento Švietimo politikos analizės ir tyrimų skyrius, vadovaudamasis LR Švietimo įstatymo 38 straipsnio 4 dalimi ir Mokinių pasiekimų tyrimų vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. ISAK-3379 „Dėl Mokinių pasiekimų tyrimų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 17 punktu.

Koks yra duomenų rinkimo tikslas?

Tyrimo TIMSS 2023 metu surinkti duomenys bus naudojami tik moksliniais tikslais.

Apie ką yra klausimynas?

Dalyvaujančių tyrime mokyklų atrinktų ketvirtos klasės tėvų prašoma užpildyti TIMSS 2023 *Tėvų klausimyną*, siekiant surinkti informaciją apie vaiko ankstyvojo mokymosi patirtį, kalbą (-as), kuria (-iomis) kalbama namuose, ar vaikas ir tėvai (globėjai) gimė Lietuvoje, tėvų (globėjų) profesiją ir išsilavinimą, namų išteklius, nuomonę apie vaiko mokyklą ir ar vaikas patiria patyčias.

Dalyvaujančių tyrime mokyklų atrinktų ketvirtos klasės mokinių prašoma užpildyti TIMSS 2023 *klausimyną*, siekiant surinkti informaciją apie lytį, amžių, namų išteklius, kalbą (-as), kuria (-iomis) kalbama, namuose, nuomonę apie mokyklos aplinką ir matematikos bei pasaulio pažinimo pamokas.

Sutikimas rinkti ir tvarkyti duomenis

Užpildęs klausimyną, respondentas sutinka, kad klausimyne pateikti duomenys būtų renkami ir tvarkomi.

Kokie duomenys yra renkami ir saugomi?

Renkami ir saugomi skaitinėmis išraiškomis užkoduoti atsakymai, gauti iš TIMSS tyrime dalyvaujančių tėvų (globėjų) ir ketvirtos klasės mokinių atsakymų į klausimus (skaičiai). Pagal šią informaciją neįmanoma identifikuoti atskirų tyrimo dalyvių vardų ir pavardžių.

Ši informacija pati savaime negali būti naudojama atskiriems respondentams identifikuoti pagal vardą ir pavardę, tačiau siekiant atskirti dalyvius (mokinius), įrašoma skaičių kombinacija – mokinio unikalus numeris (ID). Šis ID neturi jokio ryšio su jokia kita egzistuojančia sistema ir buvo mokiniui suteiktas tik tyrimo administravimo tikslais. Šio ID ir mokinio vardo ir pavardės ryšys yra žinomas tik Nacionalinės švietimo agentūros Stebėsenos ir vertinimo departamento Švietimo politikos analizės ir tyrimų skyriaus tyrėjams, koordinuojantiems tyrimą, testą administruojančios įmonės atstovui (testo administratoriui) ir mokyklos koordinatoriui. Tačiau ši informacija

neperduodama IEA ar trečiosioms šalims, įskaitant „RTI International“ (JAV), kuri rengia dalyvaujančių šalių mokyklų imtį.

Duomenų konfidencialumas ir saugumas

Atsakymai yra griežtai konfidencialūs. TIMSS duomenys laikomi saugiai ir yra neprieinami su tyrimu nesusijusiems asmenims. Kiekvienas prieigą prie duomenų turintis IEA, Nacionalinės švietimo agentūros ir testavimą vykdančios kompanijos darbuotojas buvo supažindintas su duomenų tvarkymo taisyklėmis ir pasirašė konfidencialumo įsipareigojimą.

Kur, kaip ir kiek laiko saugomi tyrimo TIMSS duomenys?

TIMSS duomenys saugomi Europoje esančiuose serveriuose, prie kurių negali prisijungti jokios išorinės šalys ar sistemos. Internetinio klausimyno duomenys, surinkti TIMSS 2023 tyrimo metu naudojant internetinę apklausų sistemą, saugomi „Microsoft Azure“ serveriuose, esančiuose Amsterdame, Nyderlanduose. Duomenys centralizuotai apdorojami IEA būstinėje Hamburge (Vokietija). Visi apdorojimui siunčiami duomenys pateikiami be vardų ir pavardžių, mokyklos pavadinimų.

Duomenys saugomi taip:

Anonimizuoti TIMSS duomenys – skaitinėmis išraiškomis užkoduoti atsakymai – saugomi duomenų bazėje neribotą laiką, kad tyrėjai moksliniais tikslais galėtų analizuoti ir lyginti švietimo sistemas visame pasaulyje (žr. „Prieinamumas visuomenei“).

NŠA duomenys saugomi taip:

Asmeniniai / neskelbtini duomenys, t. y. duomenys, leidžiantys identifikuoti mokinius (mokinio vardas ir pavardė), saugomi el. formatu atskirame diske, kuris nėra prijungtas prie interneto, Nacionalinėje švietimo agentūroje tol, kol bus paskelbta tarptautinė duomenų bazė (tikimasi, kad šio TIMSS ciklo duomenys bus paskelbti 2025 m. vasario mėn.). Po šios datos (arba, jei įmanoma anksčiau ciklo metu) šie duomenys yra ištrinami bei sunaikinami.

Su kuo ir kaip dalijamasi TIMSS duomenimis?

Klausimų duomenys nacionaliniuose tyrimų centruose užkoduojami ir apdorojami taip, kad asmens duomenys nebegali būti priskirti konkrečiam fiziniam asmeniui. Duomenys neturi asmens duomenų statuso ir yra siunčiami per saugų FTP serverį į IEA būstinę Hamburge (Vokietija), kur centralizuotai apdorojami, sutvarkomi ir paruošiami analizuoti.

Duomenų analizę atlieka Tarptautinis tyrimų centras (ISC, angl. *International Study Center*), esantis Bostono koledže, JAV. ISC darbuotojai yra supažindinti su duomenų tvarkymo taisyklėmis ir pasirašę konfidencialumo įsipareigojimus. Duomenų perdavimas JAV, kaip trečiajai šaliai, yra apsaugotas tokiomis tinkamomis priemonėmis kaip specialioji Duomenų tvarkymo sutartis ir Europos Komisijos priimtomis Standartinių sutarčių sąlygomis.

Duomenys persiunčiami atgal į nacionalinį tyrimų centrą naudojantis saugiu FTP serveriu.

Susiję duomenys

Mokyklų ir mokytojų taip pat prašoma užpildyti klausimynus. Informacija su šių šaltinių duomenimis susiejama Tarptautinėje duomenų bazėje (IDB).

Prieinamumas visuomenei

Tyrimo TIMSS duomenų bazė bus prieinama visuomenei šiose svetainėse: <https://www.iea.nl/data> (Hamburgas, Vokietija), <https://timssandpirls.bc.edu/index.html> (Bostonas, JAV). Visi duomenų bazės duomenys yra užkoduoti, jų negalima susieti su asmenimis, jie neturi asmens duomenų statuso.

Automatizuotas sprendimų priėmimas, įskaitant profiliavimą

Joks automatizuotas sprendimų priėmimas, įskaitant profiliavimą, nurodytą BDAR 22 straipsnyje, nevykdomas.

Duomenų subjektų teisės

Tyrimo dalyviams galioja Bendro duomenų apsaugos reglamento¹ 15–20 straipsnių nuostatos. Jokie automatizuoti sprendimai nėra priimami.

Mokinio tėvai (globėjai) iki 2023 m. birželio 15 d. turi teisę prašyti tyrimą Lietuvoje vykdančios organizacijos ištaisyti arba ištrinti mokinio duomenis arba apriboti šių duomenų tvarkymą nenurodydami priežasčių. Prašymas pateikiamas Švietimo politikos analizės ir tyrimų skyriaus tyrėjai Astai Buinevičiūtei el. paštu timss@nsa.smm.lt. Gavus prašymą, iki 2023 m. birželio 15 d. surinkti mokinių duomenys bus ištaisyti arba ištrinti, arba apribotas jų tvarkymas, nesukeliant neigiamo poveikio tyrimo dalyviams.

Duomenų subjektai turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, kuri Lietuvos Respublikoje yra Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (L. Sapiegos g. 17, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 212 7532; el. paštas ada@ada.lt).

Kontaktai informacijai

Kilus klausimams dėl asmens duomenų apsaugos tarptautiniame tyrime TIMSS, maloniai prašome kreiptis į Nacionalinės švietimo agentūros Stebėsenos ir vertinimo departamento Švietimo politikos analizės ir tyrimų skyriaus tyrėją Astą Buinevičiūtę telefonu (8 658) 18 277 ar el. paštu: timss@nsa.smm.lt.

¹ EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=LT>